EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.9.
COM(2025) 394 final

2025/0212 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában az Egyesült Államok számára a karib-tengeri térségre vonatkozó gazdaságélénkítési törvény (CBERA) keretében vámmentesség biztosítását lehetővé tevő WTO-felmentés megadásáról szóló határozat elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) Általános Tanácsában az Egyesült Államok számára a karib-tengeri térségre vonatkozó gazdaságélénkítési törvény kiterjesztéséről szóló 1990. évi törvénnyel módosított, 1983. évi karib-tengeri térségre vonatkozó gazdaságélénkítési törvény (a továbbiakban: CBERA) rendelkezései alapján kijelölt kedvezményezett közép-amerikai és karibi országokból és területekről származó termékek meghatározott körére vonatkozóan vámmentesség biztosítását lehetővé tevő, 2030. szeptember 30-ig hatályos WTO-felmentés megadásáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezmény

A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény) 1995. január 1-jén hatályba lépett.

Az Európai Unió az egyezmény részes fele.

2.2. A Kereskedelmi Világszervezet Miniszteri Konferenciája és Általános Tanácsa

A WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése értelmében a Miniszteri Konferencia jogosult bármely Multilaterális Kereskedelmi Megállapodás alá tartozó valamennyi ügyben döntést hozni.

A WTO-egyezmény IV. cikkének (2) bekezdése értelmében a Miniszteri Konferencia ülései közötti időszakokban annak funkcióit az Általános Tanács gyakorolja.

A IX. cikk (1) bekezdése értelmében a WTO általában konszenzussal hozza meg döntéseit.

2.3. A WTO Általános Tanácsának tervezett jogi aktusa

A WTO-egyezmény IX. cikkének (3) bekezdése értelmében kivételes körülmények között felmentés adható egy tag számára az őt terhelő kötelezettség alól.

Az Egyesült Államok kérelmére a WTO Általános Tanácsa a WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdésével összhangban WTO-felmentés megadásáról szóló határozatot (a továbbiakban: tervezett jogi aktus) tervez elfogadni, amely lehetővé teszi az Egyesült Államok számára, hogy a CBERA alapján kijelölt kedvezményezett közép-amerikai és karibi országokból és területekről származó termékek meghatározott körére vonatkozóan vámmentességet biztosítson.

A kérelem egy hatályos, CBERA-ra vonatkozó felmentésen alapul, mely 2025. szeptember 30-án jár le. A tervezett jogi aktus célja ezért egy új, 2030. szeptember 30-ig hatályos felmentés megadása az Egyesült Államok kérelmének (G/C/W/870) megfelelően.

A WTO-egyezmény IX. cikke (3) bekezdésének, valamint II. cikke (2) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus kötelező lesz a WTO tagjaira nézve. Az említett bekezdés így rendelkezik: „Az 1., 2. és 3. Mellékletekben szereplő megállapodások és kapcsolódó jogi szabályozások […] a jelen Egyezmény szerves részét alkotják, minden Tagra nézve kötelezőek.”

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az Egyesült Államok az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (a továbbiakban: 1994. évi GATT) I. cikkének (1) bekezdése és az 1994. évi GATT XIII. cikkének (1) és (2) bekezdése szerinti kötelezettségeire vonatkozóan 2030. szeptember 30-ig hatályos WTO-felmentést kérelmezett, amely lehetővé teszi számára vámmentesség biztosítását a CBERA alapján kijelölt közép-amerikai és karibi országokból és területekről (a továbbiakban: kedvezményezett országok) származó termékek meghatározott körére vonatkozóan.

Az Egyesült Államok a WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdésével összhangban nyújtotta be kérelmét. Az Egyesült Államok a kérelmet a karib-tengeri térség országait nagymértékben sújtó szegénységgel és instabilitással indokolta, megjegyezve, hogy e kis országok gazdasági kilátásait tovább rontja a természeti katasztrófáknak való kitettség is. A CBERA keretében nyújtott előnyök arra szolgálnak, hogy bővítsék a gazdasági lehetőségeket, valamint hozzájáruljanak a régió stabilitásának és gazdasági jólétének erősítéséhez.

Az Egyesült Államok szerint a CBERA alapján nyújtott vámmentesség nem sérti az ilyen vámmentességben nem részesülő tagok érdekeit, és várhatóan a szóban forgó vámmentesség meghosszabbítása nem fogja jelentősen eltéríteni a CBERA alapján vámmentességben részesíthető termékeknek a nem kedvezményezett tagországokból az Egyesült Államokba irányuló importját.

E kérelem a CBERA keretében preferenciális tarifális elbánást biztosító meglévő felmentésen alapul, amelyet először 1985. február 15-én adtak meg az 1984. január 1-jétől 1995. szeptember 30-ig terjedő időszakra[1], és amely jelenleg 2025. szeptember 30-ig van hatályban.

Az Egyesült Államok kérelme tükrözi a haiti partnerségösztönzésről szóló 2006. évi törvény (Haitian Hemispheric Opportunity through Partnership Encouragement Act), a haiti partnerségösztönzésről szóló 2008. évi törvény (Haitian Hemispheric Opportunity through Partnership Encouragement Act) és a haiti gazdaság fellendítésére irányuló programról szóló 2010. évi törvény (Haitian Economic Lift Program Act) (a továbbiakban: a módosított CBERA) lejáratát.

E felmentés megadása nem lenne kedvezőtlen hatással sem az Unió gazdaságára, sem a felmentés kedvezményezettjeivel fennálló kereskedelmi kapcsolatokra. Az Unió ezenkívül támogatja a szegénység leküzdését és a stabilitás elősegítését szolgáló intézkedéseket. Ezért az Unió által az Általános Tanácsban képviselendő álláspont a felmentés iránti kérelem támogatása.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

[1] (BISD 31S/20).

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által […] elfogadott szabályozás tartalmát”[2].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A WTO Általános Tanácsát megállapodás, nevezetesen a WTO-egyezmény hozta létre.

Az Általános Tanács által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A WTO-egyezmény II. cikke (2) bekezdésének, valamint IX. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja az egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja a 207. cikk (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a WTO Általános Tanácsának jogi aktusa a WTO-egyezmény rendelkezéseit fogja végrehajtani a felmentések tekintetében, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

[2] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

2025/0212 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában az Egyesült Államok számára a karib-tengeri térségre vonatkozó gazdaságélénkítési törvény (CBERA) keretében vámmentesség biztosítását lehetővé tevő WTO-felmentés megadásáról szóló határozat elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény) 1995. január 1-jén hatályba lépett.

(2) A WTO-egyezmény II. cikkének (2) bekezdése értelmében „az 1., 2. és 3. Mellékletekben szereplő megállapodások és kapcsolódó jogi szabályozások (a továbbiakban: Multilaterális Kereskedelmi Megállapodások) a WTO-egyezmény szerves részét alkotják, minden Tagra nézve kötelezőek.”

(3) A IX. cikk (3) bekezdése értelmében kivételes körülmények között a Miniszteri Konferencia elhatározhatja, hogy felmentést ad egy tagot a WTO-egyezmény vagy bármely Multilaterális Kereskedelmi Megállapodás szerint terhelő kötelezettség alól.

(4) A WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdése meghatározza a WTO-egyezmény 1. A) vagy 1. B) vagy 1. C) mellékletében szereplő Multilaterális Kereskedelmi Megállapodásokat és ezek mellékleteit érintő felmentések megadásával kapcsolatos eljárásokat.

(5) A WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése értelmében a Miniszteri Konferencia jogosult bármely Multilaterális Kereskedelmi Megállapodás alá tartozó valamennyi ügyben döntést hozni.

(6) A WTO-egyezmény IV. cikkének (2) bekezdése értelmében a WTO (Kereskedelmi Világszervezet) Miniszteri Konferenciájának ülései közötti időszakokban annak funkcióit a WTO Általános Tanácsa gyakorolja.

(7) A IX. cikk (1) bekezdése értelmében a WTO általában konszenzussal hozza meg döntéseit.

(8) Az Egyesült Államok 1985. február 15-én felmentést kapott az 1994. évi GATT I. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségek alól az 1984. január 1-jétől 1995. szeptember 30-ig terjedő időszakra vonatkozóan. 1995. november 15-én a WTO tagjai megújították a felmentést 2005. szeptember 30-ig terjedő, majd 2009. május 29-én ismét megújították 2014. december 31-ig terjedő időszakra. 2015. május 5-én a WTO tagjai a 2019. december 31-ig terjedő időszakra meghosszabbították az 1994. évi GATT I. cikkének (1) bekezdésére vonatkozó felmentést, és kiterjesztették a

felmentést a GATT XIII. cikkének (1) és (2) bekezdésére is az ahhoz szükséges mértékben, hogy az Egyesült Államok vámmentességet biztosíthasson a CBERA rendelkezései alapján kijelölt kedvezményezett országokból származó termékek meghatározott körének behozatalára vonatkozóan, majd 2019. október 17-én az említett tagok a 2025. szeptember 30-ig terjedő időszakra meghosszabbították az 1994. évi GATT XIII. cikkének (1) és (2) bekezdésére vonatkozó felmentést az ahhoz szükséges mértékben, hogy az Egyesült Államok vámmentességet biztosíthasson a CBERA rendelkezései alapján kijelölt kedvezményezett országokból származó termékek meghatározott körének behozatalára vonatkozóan.

(9) A WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdésével összhangban az Egyesült Államok kérelmet nyújtott be az Általános Tanácsnak, amelyben az Egyesült Államok számára a CBERA alapján kijelölt közép-amerikai és karibi országokból és területekről származó termékek meghatározott körére vonatkozóan vámmentesség biztosítását lehetővé tevő, 2030. szeptember 30-ig hatályos WTO-felmentés megadásáról szóló határozat elfogadását kérte.

(10) Az Egyesült Államok a karib-tengeri térség országait, különösen Haitit nagymértékben sújtó szegénységgel és instabilitással indokolta kérelmét. A CBERA keretében nyújtott előnyök arra szolgálnak, hogy bővítsék a gazdasági lehetőségeket, valamint hozzájáruljanak a régió stabilitásának és gazdasági jólétének erősítéséhez.

(11) E felmentés nem lenne kedvezőtlen hatással sem az Unió gazdaságára, sem az Uniónak a felmentés kedvezményezettjeivel fennálló kereskedelmi kapcsolataira. Az Unió ezenkívül támogatja a szegénység leküzdését és a stabilitás elősegítését szolgáló intézkedéseket.

(12) Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével összhangban helyénvaló meghatározni a WTO Általános Tanácsában az Unió nevében az Európai Bizottság által képviselendő álláspontot, amely az Egyesült Államok által benyújtott, felmentés iránti kérelem támogatása, mivel a felmentés kötelező érvényű lesz a WTO tagjaira nézve,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában az Unió nevében az Európai Bizottság által képviselendő álláspont a következő: az Egyesült Államok számára a karib-tengeri térségre vonatkozó gazdaságélénkítési törvény alapján kijelölt kedvezményezett közép-amerikai és karibi országokból és területekről származó termékek meghatározott körére vonatkozóan vámmentesség biztosítását lehetővé tevő, 2030. szeptember 30-ig hatályos WTO-felmentés megadásának támogatása.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök